

AAA

KOMUNIKACIJSKI PROTOKOLI IN OMREŽNA VARNOST

1

1

(I)AAA

- ✘ **Identification – identifikacija:** kdo je pravzaprava oseba (računalnik), s katerim se pogovarjamo
- ✘ **Authentication – overovljenje:** ali je to res ta oseba (računalnik), s katerim se pogovarjamo
- ✘ **Authorization – avtorizacija:** ali ima oseba (računalnik), s katerim se pogovarjam, pravico do vira/uporabe storitve/...
- ✘ **Accounting – beleženje:** kdo je uporabil kdaj kakšen vir/storitev/...

2

2

VSEBINA

- ✘ **overovljenje:** kaj je to, kako jo lahko izvajamo, protokoli
- ✘ **avtorizacija:** kako jo lahko izvajamo
- ✘ **beleženje:** sistemsko beleženje
- ✘ protokoli za AAA

- ✘ Literatura: C. Kaufman, R. Perlman, M. Speciner. Network Security – Private Communication in a Public World. Prentice Hall.

3

3

HRANJENJE GESEL

- ✘ gesla hranimo na vseh mestih, kjer jih potrebujemo
  - + velika ranljivost, problem spreminjanja
- ✘ gesla hranimo na enem mestu in jih vsi uporabljajo
  - + zaščita prenosa kopije do uporabnika
- ✘ imamo posebno napravo, ki nudi storitev preverjanja gesla
  - + poseben protokol

7

HRANJENJE GESEL

- ✘ hranjena gesla varujemo dodatno s kriptografsko zaščito
- ✘ gesla ne hranimo v izvorni obliki, ampak ščitena z enosmerno razpršilno funkcijo f
  - + overovljenje:
    1. Borut izračuna $f(\text{geslo}) \rightarrow g$
    2. Borut pošlje g
    3. Ana hrani v bazi g in ne gesla ter samo preveri prisotnost g v bazi

8

NAPADI NA GESLA

- ✘ z ugibanjem: omejimo število poskusov
  - + kartico avtomat zaseže
  - + geslo je veljavno omejeno število poskusov
- ✘ Omejevanje veljavnosti gesla:
  - + The S/KEY One-Time Password System, RFC1760
  - + A One-Time Password System, RFC2289
    - ✘ **obvezno: poiščite ga na spletu ter ga preberite – literatura!**
    - ✘ **izziv: spišite svoj program za S/Key ali se izmislite svoj OTP.**

9

NAPADI NA GESLA

- ✘ kraja gesel
  - + ukradeni čistopisi – menjaj gesla
  - + ukradene preslikave
- ✘ na spletu obstajajo baze/storitve, ki sistematično računajo preslikave gesel
  - + možna obramba – gesla zasolimo
    - ✘ izziv: kako izvesti soljenje?
- ✘ napad s ponavljanjem
  - + uporaba žetona ali celo izziva

10

10

NASLOV KOT GESLO

- ✘ (IP) naslov predstavlja geslo ali njegov del
  - + zaupanje določenim računalnikom
- ✘ prijava samo iz teh računalnikov
  - + zaupamo tem računalnikom, da so opravili ustrezno overovljenje (datoteka hosts.equiv)
  - + dovolimo overovljenje samo tem računalnikom
  - + **obvezno: proučite, kako je z overovljenjem in naslovom pri ssh?**

11

11

ZAUPANJA VREDNI POSREDNIKI

- ✘ posrednik za razpečevanje gesel (*key distribution centre*)
  - + posrednik tvori ključ (geslo) za vsako novo nastalo povezavo
  - + kratkoživi ključi
- ✘ posrednik za overovljenje (*certification authority*)
  - + posrednik zagotavlja (avtorizira) geslo
  - + dolgoživa potrdila, zato jih mora biti možno preklicati
- ✘ hierarhija posrednikov
- ✘ storitev, ki opravlja overovljenje za nas
  - + OAuth, SAML, ...

12

12

OVEROVLIENJE LJUDI

- ✗ uporaba gesla
- ✗ overovljenje pripomočki
- ✗ uporaba biometričnih značilnosti

- ✗ drugi možnosti zahtevata dodatno strojno opremo (ki ji moramo zaupati)

13

13

GESLA

- ✗ geslo ne sme biti preprosto: dolžina, število znakov, kateri znaki, ...
  - + admin/admin, 1234, EMŠO
- ✗ geslo ne sme biti prezapleteno
  - + NaWUwra66nu5UHAd @
  - ✗ izziv: poiščite sisteme za tvorjenje varnih gesel.
- ✗ gesla sistematično menjamo

- ✗ kaj, če geslo pozabimo?

14

14

OVEROVITVENI PRIPOMOČKI

- ✗ kartice
  - + samo nosilci informacije (magnetni zapis, optični zapis, ...)
- ✗ pametne kartice
  - + vsebujejo računalnik, ki ščiti informacijo in za dostop do računalnika potrebujemo geslo, ...
  - + uporaba izziva
- ✗ kriptografski računalniki
  - + tvorijo časovno odvisna gesla

15

15

BIOMETRIČNE ZNAČILNOSTI

- ✗ nadomestijo geslo
- ✗ neprenosljivost

- ✗ retina, prstni odtis, razpoznavna obraza, zenica, glas, ...

16

POSTOPEK OVEROVLJENJA

- ✗ neposredno
  - + prijava na konzolo računalnika
  - + oddaljen dostop: telnet (TELNET Protocol, RFC 139), ssh (ali obstaja RFC za ssh?)
    - ✗ **izziv: poiščite ostale RFC dokumente o telnet-u.**
- ✗ *ad-hoc* način
- ✗ z uporabo protokola

17

PROTOKOLI ZA OVERAVLJENJE

- ✗ PPP in PAP: Password authentication protocol
- ✗ CHAP: Challenge-handshake authentication protocol (MS-CHAP)
- ✗ EAP: Extensible Authentication Protocol

18

PPP IN PAP

- ✘ The Point-to-Point Protocol (PPP), RFC 1661
  - + *izziv: poiščite in preberite RFC.*
- ✘ nadomešča povezavno plast
  - + prenos (tuneliranje) na (npr.) mrežni ali prenosni plasti
- ✘ ob pričetku se je potrebno overovljenje

19

PPP

Protocol	Information	Padding
8/16 bits	*	*

- ✘ protocol:
  - ✘ 0001 Padding Protocol
  - ✘ 0003 to 001f reserved (transparency inefficient)
  - ✘ 007d reserved (Control Escape)
  - ✘ 00cf reserved (PPP NLPID)
  - ✘ 00ff reserved (compression inefficient)
  - ✘ 8001 to 801f unused
  - ✘ 807d unused
  - ✘ 80cf unused
  - ✘ 80ff unused
  - ✘ c021 Link Control Protocol
  - ✘ **c023 Password Authentication Protocol - PAP**
  - ✘ c025 Link Quality Report
  - ✘ **c223 Challenge Handshake Authentication Protocol - CHAP**

20

PAP

- ✘ prenos gesla v čistopisu
- ✘ zadnja možnost, če vse ostalo odpove (in če smo še vedno pripravljeni to početi)

21

CHAP

- ✘ PPP Challenge Handshake Authentication Protocol (CHAP), RFC 1994
  - + *obvezno: poiščite ga na spletu ter ga preberite – literaturo!*
- ✘ pripravljen za potrebe PPP (*point to point protocol*)
- ✘ zasnovan na osnovi izziva, ki ga pošlje Ana Borutu
- ✘ prenosni protokol načeloma ni definiran (glej zgoraj PPP)

22

22

CHAP

- ✘ tri koračni protokol:
  1. Ana pošlje izziv
  2. Borut izziv združi z geslom in ga vrne šifriranega z enosmerno razpršilno funkcijo
  3. Ana preveri pravilnost odgovora
- ✘ koraki se pri PPP protokolu lahko poljubnomnogokrat ponovijo
- ✘ izziv se pošlje v berljivi obliki
- ✘ geslo se mora hraniti na obeh straneh
- ✘ ker se izziv menja, težko napasti s ponavljanjem

23

23

KATERA RAZPRŠILNA FUNKCIJA

- ✘ ppp protokol ima svoj nadzorni protokol LCP
- ✘ z njim lahko nastavljamo različne lastnosti in tudi vrsto razpršilne funkcije
  - + *izziv: kje in kako to nastavimo*

24

24

CHAP – OBLIKA PAKETA

```

0 1 2 3
+-----+-----+-----+-----+
| Code | Identifier | Length | Data |
+-----+-----+-----+-----+
  
```

- Code - koda sporočila: 1 Challenge, 2 Response, 3 Success, 4 Failure
- Identifier – povezovanje med koraki protokola

25

MS-CHAP

- ✘ Microsoft PPP CHAP Extensions, Version 2, RFC 2759
  - + *izziv: poiščite ga na spletu ter ga preberite; kako je izvedena zamenjava gesla in na kaj je potrebno pri tem paziti?*
- ✘ obstaja dve inačici
  - + **obvezno: v čem se inačica dve razlikuje od ena?**
- ✘ zasnovan na CHAP protokolu z dvema bistvenima dodatkom:
  - + vzajemno overovljenje
  - + možnost spreminjanja gesla

26

EAP

- ✘ Extensible Authentication Protocol (EAP), RFC 3748 – osnovni protokol in popravki v RFC5247
  - + *izziv: poiščite in preberite RFC*
- ✘ okvir za protokole in ne pravi protokol saj definira zgolj obliko sporočil
- ✘ običajno neposredno nad povezavno plastjo (ppp, IEEE 802 – ethernet) a tudi UDP, TCP
  - + *izziv: v RFC poiščite, kateri protokol uporablja UDP*
- ✘ možnost prepošiljanja – OVEROVITVENI strežnik

27

AVTORIZACIJA – DOSTOPOVNA MATRIKA

- ✘ dostopovna matrika (*access matrix*) določa, katere pravice ima posamezna skupina uporabnikov
  - + podobno ACL (požarne pregrade)
  - + seznam zmožnosti (*capability list*)
  - + seznam pravic dostopa (*access control list*)
- ✘ hrani se lokalno v datoteki/datotekah
  - + podobne težave kot pri hranjenju gesel
- ✘ hrani se na strežniku
  - ✘ *izziv: kako je z varnostjo prenešenih sporočil in njihovim šifriranjem?*

31

31

BELEŽENJE

- ✘ sistem, ki bo beležil vsebino dogodkov ter kje in kdaj so se zgodili
- ✘ običajna oblika beleženja na operacijskih sistemih je syslog (POSIX standard)
- ✘ standardiziran tudi pri IETF kot RFC 5424, *The Syslog Protocol*.
  - + *izziv: primerjajte RFC z "man -k syslog" stranmi?*
  - + *izziv: poiščite še ostale RFCje o syslogu in IETF stran, kjer je delovna skupina za syslog objavljala dokumente.*

32

32

BELEŽENJE IN SYSLOG

- ✘ log se hrani v datoteko /var/log ...:
  - + `Nov 13 17:00:17 svarun0 sshd[92530]: error: PAM: authentication error for root from ip-62-129-164-36.evc.net`
  - + možne stopnje sporočil: *Emergency, Alert, Critical, Error, Warning, Notice, Info* ali *Debug*
  - + *izziv: Poglejte si datoteke /var/log/...*

33

33

PROGRAMSKA OPREMA

- na FreeBSD syslogd
- konfiguracija v /etc/syslog.conf
  - izziv: spremenite konfiguracijo tako, da se bodo vsa sporočila zapisovala v /var/log/super-log; kako poslati zabeležko na drug računalnik?; ali lahko isto zabeležko shranimo na več mest?**

```

security.*                               /var/log/security
auth.info;authpriv.info                  /var/log/auth.log
mail.info                                 /var/log/maillog
lpr.info                                  /var/log/lpd-errs
ftp.info                                  /var/log/xferlog
cron.*                                    /var/log/cron

```

34

34

SYSLOG PROTOKOL

- notranja arhitektura razdeljuje:
  - obliko sporočil ter njihovo vsebino (RFC 5424)
  - način prenosa sporočil (RFC 5425)
    - obvezno: poiščite RFC 5425 in pogledjte o katerih sestavinah govori – literatura!**
    - izziv: poiščite še ostale RFCje, ki govorijo o syslog.**

```

-----
| content | | content |
|-----| |-----|
| syslog application | | syslog application | (originator,
| | | | | collector, relay)
|-----| |-----|
| syslog transport | | syslog transport | (transport sender,
| | | | | (transport receiver)
|-----| |-----|
| | | |
|-----| |-----|

```

35

35

SYSLOG PROTOKOL – OBLIKA SPOROČIL

```

SYSLOG-MSG = HEADER SP STRUCTURED-DATA [SP MSG]
HEADER = PRI VERSION SP TIMESTAMP SP HOSTNAME
SP APP-NAME SP PROCID SP MSGID
PRI = "PRIVAL"
VERSION = 1*2DIGIT ; range 0 - 191
HOSTNAME = NILVALUE / 1*255PRINTASBSCII
APP-NAME = NILVALUE / 1*48PRINTASBSCII
PROCID = NILVALUE / 1*128PRINTASBSCII
MSGID = NILVALUE / 1*32PRINTASBSCII

STRUCTURED-DATA = NILVALUE / 1*80-ELEMENT
SD-ELEMENT = "T" SD-ID "*"SD-PARAM" T"
SD-PARAM = PARAM-NAME "-"%64 PARAM-VALUE %64
SD-ID = SD-NAME
PARAM-NAME = SD-NAME
PARAM-VALUE = UTF-8-STRING ; characters "", \ and
; ! MUST be escaped.
SD-NAME = 1*32PRINTASBSCII
; except ~, SP, T, %64 (T)

MSG = MSG-ANY / MSG-UTF8
MSG-ANY = *OCTET ; not starting with BOM
MSG-UTF8 = BOM UTF-8-STRING
BOM = %EF%BB%BF
UTF-8-STRING = *OCTET ; UTF-8 string as specified
; in RFC 3629

OCTET = %00-255
SP = %632
PRINTASBSCII = %600-120
NONZERO-DIGIT = %640-67
DIGIT = %648 / NONZERO-DIGIT
NILVALUE = "*"

```

36

36

PROTOKOL RADIUS

- ✘ definiran v RFC 2865, *Remote Authentication Dial In User Service (RADIUS)* in RFC 2866, *RADIUS Accounting*
  - * **obvezno: poiščite ga na spletu ter ga preberite – literatural**
  - * **izziv: poiščite še ostale RFC dokumente, ki se ukvarjajo s tftp ter preverite, kaj piše v njih.**
- ✘ osnovne funkcionalnosti:
  - + overovljenje, avtorizacija, beleženje
  - + za overovljenje lahko uporablja druge protokole
  - + glej tudi RFC 4962, *Guidance for Authentication, Authorization, and Accounting (AAA) Key Management*

37

RADIUS – OSNOVNA ARHITEKTURA

- ✘ tri udeležene stranke:
  - + **uporabnik** neke storitve
  - + **ponudnik storitve** – ponudnik storitve: NAS, *Network access server*, ki je hkrati **RADIUS odjemalec**
  - + **RADIUS strežnik**
- + RADIUS strežnik je lahko samo vmesni člen pri dostopu do drugega RADIUS strežnika

38

KOMUNIKACIJA UPORABNIK – NAS

- ✘ običajno neposredno na povezavni (!) plasti
  - + ppp
  - + ethernet
- ✘ včasih višje plasti kot na primer https
- ✘ varnost!

39

KOMUNIKACIJA NAS – RADIUS (AA.)

- ✘ RADIUS protokol
  - + NAS pošlje: Access Request
  - + RADIUS odgovori: Access Reject, Access Challenge, Access Accept
  - + če ni odgovora v določenem času, se zahteva ponovno pošlje
- ✘ RADIUS lahko pošlje zahtevo naprej – proxy

40

RADIUS – ZAHTEVA ZA DOSTOP

- ✘ sporočilo Access Request
- ✘ različni protokoli – PAP, CHAP, MS-CHAP, EAP
  - + izziv: preglej, kako je podprt MS-CHAP; RFC 2548, Microsoft Vendor-specific RADIUS Attributes.
  - + izziv: kako je s podporo za EAP?

41

RADIUS – ODKLONITEV

- ✘ sporočilo Access Reject
- ✘ različni razlogi:
  - + napačno geslo / uporabniško ime, ...
  - + neustrezne pravice
  - + dodatno pojasnilo lahko v sporočilo

42

RADIUS - IZZIV

- ✘ sporočilo *Access Challenge*
- ✘ dodatno geslo ali sporočilo v različnih primerih:
  - + drugo geslo,
  - + PIN koda
  - + vzpostavljen tunel med uporabnikom in overocitelj,
  - ...
  - + nekaj tretjega ...

43

43

RADIUS - POTRJEN

- ✘ sporočilo *Access Accept*
- ✘ RADIUS meni, da je dostop potrjen / dovoljen
  - + tako geslo/uporabniško ime kot avtorizacija
  - + sporočilo prinaša lahko dodatne podatke, ki jih NAS potrebuje za vzpostavitev storitve (IP naslov, kako vzpostaviti L2TP tunel, ...); odvisno od storitve
  - + NAS lahko pridobi še dodatne podatke iz drugih storitev – datoteke, LDAP, ...

44

44

RADIUS - MEDSTREŽNIK IN PODROČJA

- ✘ *proxy*
- ✘ razdelitev uporabnikov na področja (sfere) (*realm*)
- ✘ področje je definirano s poljubnim nizom črk, ki je običajno podoben imenu domene
  - ✘ peter.zmeda@butale.isp
  - ✘ andrej.brodnik@fri.uni-lj.si
- ✘ vsako območje ima svoj RADIUS strežnik

45

45

RADIUS – MEDSTREŽNIK IN GOSTOVANJA

- ✘ *roaming*
- ✘ ponudnik storitve lahko preko RADIUS strežnika dovoli gostovanje uporabnikov iz drugih domen v svojem področju
- ✘ uporabniku iz drugega področja lahko dodeli pravico do uporabe storitev (avtorizacija)
  - + vzpostavitev sodelovanja med področji
  - + overovljenje v drugo področje

46

RADIUS – MEDSTREŽNIK IN PREPOSREDOVANJE

- ✘ *proxy*
- ✘ povezave med strežniki so lahko varne (VPN)
- ✘ medstrežnik prejeto zahtevo lahko preoblikuje in jo posreduje pravemu strežniku (skoraj, glej RFC 2865):
  - + medstrežnik šifrira sporočilo in ga pošlje matičnemu strežniku
  - + matični strežnik vrne šifriran odgovor
    - ✘ **izziv: kaj lahko in kako spreminja medstrežnik?**

47

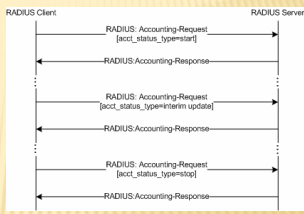

KOMUNIKACIJA NAS – RADIUS (..A)

- ✘ RADIUS protokol
  - + NAS pošlje: *Accounting Request*
  - + RADIUS odgovori: *Accounting Response*
  - + če ni odgovora v določenem času, se zahteva ponovno pošlje
- ✘ RADIUS lahko pošlje zahtevo naprej – *proxy*

Uporabnik

↔

NAS

↔

RADIUS

48

RADIUS - BELEŽENJE

- ✘ beležimo lahko tri vrste dogodkov:
  - + začetek rabe storitve
  - + nadaljnjo rabo ali popravljene podatke
  - + zaključek rabe
- ✘ razlika je v vsebini paketa, medtem ko je za vse en sam par ukazov

49

49

PROTOKOL RADIUS

- ✘ definirani ukazi (prim. *RPC, RMI*):
  - + *Access Request*
  - + *Access Reject, Access Challenge, Access Accept*
  - + *Accounting Request*
  - + *Accounting Response*
- ✘ vsak od ukazov ima lahko različne dodatne lastnosti / parametre (*attributes*)

50

50

PROTOKOL RADIUS

- ✘ RFC predvideva UDP prenosni protokol
  - + RADIUS je transakcijski protokol – podobno kot http
  - + komunikacija je koračna
  - + poenostavljeno delovanje medstrežnikov, ker nimajo odprtih povezav
- ✘ UDP ni varen protokol
  - + prehod na TCP/SSL
  - + varnost na nižjih plasteh: uporaba VPN (IPSec)

51

51

PROTOKOL RADIUS – PODPISOVANJE

- ✘ podpisu rečemo *autheticator* in je edini vir zagotavljanja verodostojnosti / celovitost poslanega paketa
- ✘ NAS in RADIUS strežnik imata skupni ključ (*shared secret*)

52

52

PROTOKOL RADIUS – PODPISOVANJE

- ✘ podpisovanje AA. paketov:
  - + odjemalec: 128 bitno naključno število – »izziv«
  - + strežnik (odgovor): 128 bitno število izračunano iz skrivnosti, vsebine paketa in izziva odjemalca
- + podpis je uporabljen kot overovitev odgovora in ne ščiti zahteve odjemalca
- + izziv v odjemalčevem podpisu se uporabi tudi kot izziv za zaščito poslanega gesla

53

53

PROTOKOL RADIUS – PODPISOVANJE

- ✘ podpisovanje ..A paketov:
  - + odjemalec: 128 bitno število izračunano iz *secret* in vsebine paketa
  - + strežnik (odgovor): 128 bitno število izračunano iz skrivnosti, podpisa odjemalčevega paketa in vsebine paketa
- + podpis ščiti odjemalčevo zahtevo za beleženje (poskuša)

54

54

PROTOKOL RADIUS – VARNOST

- ✘ Zaščita:
  - + ni zaščite pred prisluškovanjem (zakrivanje)
  - + je (delna) zaščita celovitost poslanih paketov
  - + ni zaščite pred zanikanjem poslane vsebine
    - ✘ izziv: poiščite poglobljenejšo analizo varnosti RADIUS protokola?

55

PROTOKOL RADIUS – VARNOST

- ✘ Napadi:
  - + napad s ponavljanjem
  - + napad srednjega napadalca
  - + razlika ali gre za AA. del ali za ..A del
  - + kako je z razpečevanjem skrivnosti in kako je deljen med strežnikom ter odjemalci
    - ✘ izziv: poglejte, kako se rokuje s secret?

56

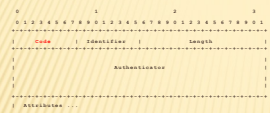

RADIUS – OBLIKA PAKETA

- Code – koda ukaza:
  - (1) Access-Request
  - (2) Access-Accept
  - (3) Access-Reject
  - (4) Accounting-Request
  - (5) Accounting-Response
  - (11) Access-Challenge
  - (12) Status-Server (poskusno)
  - (13) Status-Client (poskusno)
  - (255) Reserved

57

RADIUS – OBLIKA PAKETA

```

0 1 2 3
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
-----
| Code | Identifier | Length |
-----
|
| Authenticator
|
|
| Attributes ...
-----

```

- Identifier – RADIUS protokol je koračni protokol in mora odjemalec vedeti odgovor na katero zahtevo prejema
- Length – dolžina celotnega paketa vključno z glavo v zlogih
  - najmanjša dolžina je 20 in največja 4096
  - če je paket daljši se ga skrajša na dolžino in če je krajši, se ga zavrže

58

RADIUS – OBLIKA PAKETA

```

0 1 2 3
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
-----
| Code | Identifier | Length |
-----
|
| Authenticator
|
|
| Attributes ...
-----

```

- Authenticator – „podpis“ paketa dolžine 16 zlogov:
  - AA. zahteva: 128 bitno naključno število
  - AA. odgovor: MD5(Code • ID • Length • RequestAuth • Attributes • Secret)
  - ..A zahteva: MD5(Code • ID • Length • 00¹⁶ • Attributes • Secret)
  - ..A odgovor: MD5(Code • ID • Length • RequestAuth • Attributes • Secret)
- operacija • je stik (konkatenacija)

59

RADIUS – OBLIKA PAKETA

```

0 1 2 3
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
-----
| Code | Identifier | Length |
-----
|
| Authenticator
|
|
| Attributes ...
-----

```

- Attributes – dodatni parametri (prilastki) poslanega ukaza

60

PROTOKOL RADIUS – PRILASTKI

- ✗ število možnih prilastkov je 256
- ✗ zahteva: uporabnik mora imeti možnost dodajanja svojih prilastkov
- ✗ vrednosti prilastkov naj bodo poljubne: število, datum, čas, niz, ...

61

61

RADIUS – PRILASTKI

0	1	2
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9	0	1
0	1	2
1	2	3
2	3	4
3	4	5
4	5	6
5	6	7
6	7	8
7	8	9
8	9	0
9		

PROTOKOL RADIUS – PRILASTKI: GESLO

- ✘ geslo se šifrira z uporabo izziva v overovitev (RA) in skupne skrivnosti (S):
  - + geslo razdelimo v 128-bitne dele $p[1..n]$
  - + $b[1]= MD5(S \cdot RA)$; $c[1]= p[1] \text{ XOR } b[1]$
  - + ...
  - + $b[i]= MD5(S \cdot c[i-1])$; $c[i]= p[i] \text{ XOR } b[i]$

64

PROTOKOL RADIUS – PRILASTKI

- ✘ sprehod skozi prilastke:

<ul style="list-style-type: none"> ✘ (4) NAS-IP-Address ✘ (5) NAS-Port ✘ (6) Service-Type ✘ (7) Framed-Protocol ✘ (8) Framed-IP-Address ✘ (9) Framed-IP-Netmask ✘ (10) Framed-Routing ✘ (11) Filter-Id ✘ (12) Framed-MTU ✘ (13) Framed-Compression 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ (14) Login-IP-Host ✘ (15) Login-Service ✘ (16) Login-TCP-Port ✘ (17) (unassigned) ✘ (18) Reply-Message ✘ (19) Callback-Number ✘ (20) Callback-Id ✘ (21) (unassigned) ✘ (22) Framed-Route ✘ (23) Framed-IPX-Network ✘ (24) State
--	---

65

PROTOKOL RADIUS – PRILASTKI

- ✘ sprehod skozi prilastke:

<ul style="list-style-type: none"> ✘ (25) Class ✘ (26) Vendor-Specific ✘ (27) Session-Timeout ✘ (28) Idle-Timeout ✘ (29) Termination-Action ✘ (30) Called-Station-Id ✘ (31) Calling-Station-Id ✘ (32) NAS-Identifier ✘ (33) Proxy-State ✘ (34) Login-LAT-Service ✘ (35) Login-LAT-Node 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ (36) Login-LAT-Group ✘ (37) Framed-AppleTalk-Link ✘ (38) Framed-AppleTalk-Network ✘ (39) Framed-AppleTalk-Zone ✘ (40-59) beleženje ✘ (60) CHAP-Challenge ✘ (61) NAS-Port-Type ✘ (62) Port-Limit ✘ (63) Login-LAT-Port
--	---

66

PROTOKOL RADIUS – PRILASTKI

✘ sprehod skozi prilastke – beleženje:

- ✘ (40) **Acct-Status-Type**
  - ✘ (41) Acct-Delay-Time
  - ✘ (42) Acct-Input-Octets
  - ✘ (43) Acct-Output-Octets
  - ✘ (44) **Acct-Session-Id**
  - ✘ (45) Acct-Authentic
  - ✘ (46) Acct-Session-Time
  - ✘ (47) Acct-Input-Packets
  - ✘ (48) Acct-Output-Packets
  - ✘ (49) Acct-Terminate-Cause
  - ✘ (50) Acct-Multi-Session-Id
  - ✘ (51) Acct-Link-Count
- ✘ *izziv: kaj je s prilastki 52-59 in 64-255?*
  - ✘ *izziv: kaj je s prilastkoma 17 in 21?*

67

67

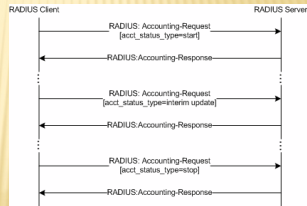

PROTOKOL RADIUS – BELEŽENJE

✘ *Acct-Status-Type* in *Acct-Session-Id* služita za podporo beleženju v okviru ene seje na storitvi, ki jo nudi NAS

- status:
- (1) **Start**
  - (2) **Stop**
  - (3) **Interim-Update**
  - (7) Accounting-On
  - (8) Accounting-Off
  - (9-14) Reserved for Tunnel Accounting
  - (15) Reserved for Failed

68

68

PROGRAMSKA OPREMA

- ✘ Na FreeBSD (Linux): freeradius
- ✘ konfiguracija v /usr/local/etc/radiusd.conf
  - + *izziv: poiščite priročnik ter samo nastavite datoteko ter poženite strežnik.*
  - + *izziv: kje je shranjena skupna skrivnost in kako je deljena med strežnikom in odjemalci?*
  - + *izziv: kje se hrani zabeležke?*
  - + *izziv: kako lahko RADIUS uporabi druge storitve za overjanje?*

69

69

DIAMETER

- ✘ definiran v RFC 3588, *Diameter Base Protocol* in RFC 5719, 5729
  - * **obvezno: poiščite ga na spletu ter ga preberite – literatura!**
  - * **izziv: poiščite še ostale RFC dokumente, ki se ukvarjajo s tftp ter preverite, kaj piše v njih.**
- ✘ predvsem varnostni odgovor na RADIUS
- ✘ ni povsem skladen z RADIUS

70

70

DIAMETER

- ✘ razlike med RADIUS in DIAMETER:
  - + varnejši prenosni protokoli (TCP, ...)
  - + vgrajena omrežna varnost (SSL, IPsec)
  - + možnih več prilastkov (32-bitni)
- ✘ programska oprema: freeDiameter

71

71